

Lög Sjálfsbjargar

landssambands hreyfihamlaðra

samþykkt á Landsfundi samtakanna í október 2016

1. grein

Nafn, heimili og aðild

Nafn samtakanna er Sjálfsbjörg landssamband hreyfihamlaðra, hér eftir nefnt Sjálfsbjörg.

Samtökin eru mynduð af aðildarfélögum víða um land.

Heimili og varnarþing Sjálfsbjargar er í Reykjavík.

Sjálfsbjörg á aðild að Öryrkjabandalagi Íslands.

Sjálfsbjörg á aðild að Nordiska Handikappförbundet.

Sjálfsbjörg getur átt aðild að samtökum, innlendum eða erlendum samkvæmt tillögu stjórnar og þarf slík tillaga að hljóta samþykki landsfundar til að öðlast gildi

2. grein

Markmið og Hlutverk

Hlutverk Sjálfsbjargar er að vinna að fullkominni þátttöku og jafnrétti hreyfihamlaðs fólks á Íslandi og eftir atvikum annarra fatlaðra og gæta réttinda og hagsmuna þess. Sérstaklega skal unnið að því að tryggja hreyfihömluðum félagsmönnum sem öðrum aðgengi að mannvirkjum, umhverfi, menntun, atvinnu og upplýsingum. Samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks er leiðarljós í vinnu Sjálfsbjargar. Helstu verkefni sem tengjast hlutverki Sjálfsbjargar eru:

a. Að fræða, valdefla og styðja hreyfihamlað fólk um allt er varðar stöðu þess í samfélaginu, meðal annars í samstarfi við aðildarfélög Sjálfsbjargar.

b. Að hafa áhrif á löggjafarvaldið, ríkis- og sveitarstjórnir, hagsmunasamtök og einstaklinga um þau mál sem varða hagsmuni hreyfihamlaðs fólks.

c. Að vekja athygli almennings á málefnum hreyfihamlaðs fólks með útgáfu- og kynningarstarfsemi.

d. Að hafa samstarf við hliðstæð félög, innlend og erlend.

e. Að reka í sjálfstæðu félagi með þjónustusamningi við opinbera aðila eða aðra, hjúkrunar- og endurhæfingu Sjálfsbjargar, og þar undir eru tengdar rekstrareiningar eins og Þjónustumiðstöð Sjálfsbjargar og Þekkingarmiðstöð Sjálfsbjargar.

3. grein

Félagar í aðildarfélögum Sjálfsbjargar

Félagar í aðildarfélögum Sjálfsbjargar eru hreyfihamlaðir einstaklingar, og aðrir fatlaðir eða ófatlaðir einstaklingar sem óska eftir að gerast félagar og/eða vilja styðja við félagsskapinn. Með kjörgengi og kosningarétt á landsfundi Sjálfsbjargar fara þeir félagsmenn sem voru kjörnir fulltrúar á fundum aðildarfélaga og eru orðnir 16 ára á degi landsfundar. Aðeins hreyfihamlaðir félagar geta setið í stjórn Sjálfsbjargar.

4. grein

Aðild að Sjálfsbjörg landssambandi hreyfihamlaðra

Aðild að Sjálfsbjörg hafa félög sem byggja á félagsaðild hreyfihamlaðs fólks og játast undir þessi lög. Í félaginu þurfa að vera að lágmarki 10 félagar. Ekki getur verið nema eitt aðildarfélag í hverju bæjar- eða sveitarfélagi, en starfssvæði félags getur náð yfir fleira en eitt sveitarfélag. Aðild

einstaklinga af svæðum þar sem ekkert félag Sjálfsbjargar er starfsrækt er heimil og gerast þeir þá beinir félagar í Sjálfsbjörg eða velja sér aðild að tilteknu félagi.

5. grein

Inntaka aðildarfélaga

Með inntökubeiðni hvers félags til Sjálfsbjargar skal fylgja afrit af lögum þess, ásamt upplýsingum um stjórn og skrá yfir félagsmenn. Landsfundur Sjálfsbjargar þarf að samþykkja inngönguna að tillögu stjórnar. Nýstofnað aðildarfélag er undanþegið árgjaldi til Sjálfsbjargar fyrsta árið.

6. grein

Skýrslur og gjald til Sjálfsbjargar

Félögin skulu fyrir mars lok ár hvert senda stjórn Sjálfsbjargar skýrslu um starfsemi þeirra fyrir nýliðið ár, rekstrarreikning þess árs, og fjárhagsstöðu í lok ársins, ásamt uppfærðu félagatali eins og það stóð 1. janúar sama ár.

Félögin skulu halda aðalfund árlega og kjósa sér stjórn (lágmark þrjú stjórnarmenn) og skal tilkynning um stjórnarkjörið berast stjórn Sjálfsbjargar innan mánaðar frá aðalfundi félagsins. Árgjald aðildarfélaganna til Sjálfsbjargar er ákveðin upphæð á hvern féлага, og skal upphæðin ákvarðast á hverjum landsfundi Sjálfsbjargar fyrir næsta ár. Árgjaldið til Sjálfsbjargar skal greiddast fyrir lok marsmánaðar og miðað skal við tölu félagsmanna 1. janúar það ár.

7. grein

Nánar um aðildarfélög

a. Í nafni aðildarfélags þarf að koma fram heitið Sjálfsbjörg og starfssvæði þess.

b. Aðildarfélögunum er heimilt að starfrækja deildir innan síns starfssvæðis.

c. Hvert aðildarfélag skal starfa að málefnum hreyfihamlaðs fólks á sínu starfssvæði. Að öðru leyti hafa félögin frjálssar hendur um sín innri mál og starf, en þurfa að starfa innan þessara laga Sjálfsbjargar ásamt samþykktum landsfunda þess og stjórnar. Þá þurfa þau að taka þátt í sameiginlegum verkefnum Sjálfsbjargar.

d. Ef aðildarfélag hættir störfum er ekki heimilt að ráðstafa eignum þess án samráðs við stjórn Sjálfsbjargar.

8. grein

Kjörnefnd – framboð

Á vegum Sjálfsbjargar skal ávallt starfa 5 manna kjörnefnd og skal hún kjörin á landsfundi.

a. Hlutverk kjörnefndar er að auglýsa á vettvangi samtakanna og taka á móti framboðum og tryggja að minnsta kosti sé einn frambjóðandi í hvert embætti er kjósa skal um á landsfundi sbr. 13. grein.

b. Framboð til embætta sem kjósa á í á landsfundi ber að tilkynna til kjörnefndarmanns í síðasta lagi 7 vikum fyrir landsfund og skal það vera skriflegt og undirritað af frambjóðanda. Kjörnefnd skal ljúka störfum og kynna frambjóðendur á vefsíðu félagsins eigi síðar en 4 vikum fyrir landsfund.

c. Kynning frambjóðenda skal a.m.k. innihalda nafn, aldur, heimili, netfang, símanúmer, stutt ferilsskrá, og mynd. Nöfn, netföng og símanúmer kjörnefndarmanna skulu tilgreind í fundarboði til landsfundar sem birt er á vefsíðu Sjálfsbjargar ásamt lista yfir nöfn þeirra sem gegna kjörnum embættum, hvenær hver var kjörinn fyrst í embættið og hvaða embætti eru til kjörs. Stjórn Sjálfsbjargar skal kalla kjörnefnd saman til starfa í síðasta lagi 1. febrúar ár hvert.

d. Ef einungis eitt framboð er í embætti á landsfundi er viðkomandi sjálfkjörinn. Ef fleiri en eitt framboð er um embætti skal kosið milli þeirra á landsfundinum og hlýtur sá kjör sem fær flest atkvæði. Fjöldi atkvæða ræður hvort menn verða aðalmenn eða varamenn, nema ef ef varamenn skulu kosnir sérstaklega.

9. grein

Landsfundur – tími, staður og boðun

Landsfundur Sjálfsbjargar fer með æðsta vald í málefnum samtakanna og skal halda hann árlega annað hvort í apríl eða maí mánuði, eftir ákvörðun stjórnar og velur stjórn fundarstað hverju sinni. Til landsfundar skal boða með minnst 10 vikna fyrirvara með netpósti til formanna félaga og birta á vefsíðu Sjálfsbjargar. Jafnframt skal opna svæði á vefsíðunni þar sem sett eru inn jöfnum höndum gögn landsfundar.

10. grein

Landsfundur – fulltrúar

a. Landsfund Sjálfsbjargar sitja fulltrúar aðildarfélaganna, sem kosnir eru á lögmætum félagsfundi. Hvert félag hefur rétt til að kjósa einn landsfundarfulltrúa fyrir hverja 40 féлага eða brot af 40. Þó hafa félög, sem í eru 40 félagar eða færri, rétt til að kjósa 2 fulltrúa á landsfundinn. Kosning fulltrúa fari fram eftir félagatali frá 1. janúar ár hvert.

b. Kosning fulltrúa og varafulltrúa á landsfund Sjálfsbjargar skal fara fram á félagsfundi aðildarfélags, skriflega og vera bundin við uppástungur. Fundurinn skal vera sannanlega boðaður með a.m.k. þriggja sólarhringa fyrirvara og skal kosninganna getið í fundarboði. Hver fulltrúi skal á landsfundi Sjálfsbjargar framvísa kjörbréfi undirrituðu af formanni og ritara aðildarfélags. Niðurstöðu kosningar fulltrúa aðildarfélags á landsfund Sjálfsbjargar skal tilkynna stjórn Sjálfsbjargar eigi síðar en 4 vikum fyrir landsfund Sjálfsbjargar.

11. grein

Landsfundur – framsetning efnis

Stefnt skal að því að minnst 2 vikum fyrir landsfund Sjálfsbjargar (eða fyrr ef lög segja svo) skal eftirfarandi efni tengt landsfundinum vera komið inn á vefsíðu Sjálfsbjargar og uppfært eftir því sem nær dregur fundi:

- a. Drög að dagskrá landsfundar.
- b. Drög að skýrslu stjórnar.
- c. Drög að ársreikningi Sjálfsbjargar.
- d. Fjárhagsáætlun fyrir yfirstandandi ár og næsta ár.
- e. Tillaga að árgjaldi.
- f. Drög að starfsáætlun Sjálfsbjargar til 2 ára.
- g. Tillögur til lagabreytinga.
- h. Drög að ályktunum.
- i. Tillögur frá stjórn, nefndum, eða einstökum félögum.
- j. Kynningu á frambjóðendum sem eru í kjöri á landsfundinum.

12. grein

Landsfundur – dagskrá

Stjórn Sjálfsbjargar gerir tillögu að dagskrá landsfundar og skal hún lögð fram og samþykkt í upphafi landsfundar. Eftirfarandi dagskrárliðir skulu a.m.k. vera á dagskrá allra landsfunda:

- a. Setning landsfundar.
- b. Inntaka nýrra aðildarféлага.
- c. Inntaka nýrra félagsmanna með einstaklingsaðild (lagður fram nafnalisti).
- d. Skýrsla stjórnar fyrir síðasta almanaksár kynnt og rædd.
- e. Endurskoðaður ársreikningur Sjálfsbjargar fyrir síðasta ár kynntur, ræddur og afgreiddur.
- f. Skýrsla og ársreikningur hjúkrun og endurhæfingu Sjálfsbjargar fyrir síðasta ár kynnt.
- g. Fjárhagsáætlun fyrir yfirstandandi ár og næsta ár kynnt, rædd og afgreidd.
- h. Ákvörðun um árgjald.
- i. Ályktanir, stefnumál og baráttumál kynnt, rædd og afgreidd.
- j. Lagabreytingar kynntar, ræddar og afgreiddar.
- k. Kosningar.
- l. Önnur mál.
- m. Slit landsfundar.

13. grein

Landsfundur – kosningar

Árlega skulu kosningar á landsfundi vera eins og hér segir í eftirfarandi embætti:

- a. Formann stjórnar Sjálfsbjargar, gjaldkera, einn meðstjórnanda, og einn varamann skal kjósa til tveggja ára sama árið.
- b. Varaformann, ritara, tvo meðstjórnendur og einn varamann skal kjósa til tveggja ára hitt árið.
- c. Hjúkrun og endurhæfing Sjálfsbjargar: Formann stjórnar, tvo aðalfulltrúa í stjórn og einn varamann skal kjósa til tveggja ára sama árið. Tvo aðalfulltrúa og tvo varamenn skal kjósa til tveggja ára hitt árið.
- d. Í kjörnefnd skulu tveir kjörnir annað árið og þrír hitt árið.
- e. Stjórn skal leggja til hvaða aðrar nefndir skulu starfa í Sjálfsbjörg hverju sinni, fjölda nefndarmanna, hvort stjórn skipar nefndarmenn eða hvort kjósa skal í þær til eins árs eða tveggja ára á landsfundi og hvort formann nefndar skal kjósa sérstaklega. Sama á við um fulltrúa Sjálfsbjargar í stjórnnum og nefndum sem Sjálfsbjörg tilnefnir fulltrúa í. Þetta skal kynnt á vefsíðu Sjálfsbjargar 4 vikum fyrir landsfund.

f. Fulltrúar sem kosnir eru á landsfundi Sjálfsbjargar sem aðalmenn í stjórn og nefndir fyrir hönd eða á vegum Sjálfsbjargar, skulu ekki sitja í sömu stjórn eða nefnd lengur en 6 ár samfelld. Sá sem kosinn er formaður Sjálfsbjargar getur þó setið í 6 ár þrátt fyrir að hann hafi setið í stjórn Sjálfsbjargar í öðru embætti en formanns.

14. grein

Landsfundur – lögmæti og fyrirkomulag

- a. Landsfundur er lögmætur, ef löglega er til hans boðað.
- b. Kosning er lögmæt ef að lágmarki 2/3 landsfundarfulltrúa eru á fundi.
- c. Fulltrúar á landsfundi með kosningarétt geta aðeins verið félagsmenn samkvæmt félagatali sbr. 3. grein.
- d. Starfsmenn Sjálfsbjargar hafa málfrelsi og tillögurétt á landsfundi.
- e. Landsfundur getur samþykkt að veita einstaklingum heimild til að sitja landsfund sem áheyrnarfulltrúar, eftir atvikum með málfrelsi og tillögurétti.
- f. Allar kosningar á landsfundi Sjálfsbjargar skulu vera samkvæmt framkomnum tillögum og skriflegar.
- g. Á fundinum gilda almenn fundarsköp og ræður meirihluti greiddra atkvæða niðurstöðu nema um lagabreytingar þá þarf 2/3 greiddra atkvæða.

15. grein

Landsfundur – tillögur

Álit, ályktanir og tillögur til lagabreytinga, er stjórn ætlar að leggja fyrir landsfund Sjálfsbjargar, skal birta á vefsíðu Sjálfsbjargar eigi síðar en 4 vikum fyrir landsfund.

Mál þau og tillögur, er aðildarfélögin óska að verði tekin fyrir á landsfundi, skal senda stjórn eigi síðar en 4 vikum fyrir landsfund og skulu þær þá birtar á vefsíðu Sjálfsbjargar. Tillögur er varða fjárhags- og skipulagsbreytingar, skal þó senda stjórn 8 vikum fyrir landsfund. Stjórn skal kynna tillögur um fjárhags- og skipulagsbreytingar sem leggja á fyrir landsfund ásamt umsögn sinni 4 vikum fyrir landsfund á vefsíðu Sjálfsbjargar.

16. grein

Stjórn Sjálfsbjargar

- a. Stjórn stýrir starfsemi Sjálfsbjargar og annast málefni samtakanna á milli landsfunda og í umboði hans. Hún framkvæmir ákvarðanir sem landsfundur samþykkir hverju sinni.
- b. Stjórn skal skipuð sjö aðalmönnum og tveimur varamönnum. Formaður, varaformaður, gjaldkeri, og ritari eru kjörnir sérstaklega.
- c. Stjórn boðar til landsfundar Sjálfsbjargar, ákveður tímasetningu hans, staðsetningu og undirbýr hann.
- d. Stjórn heldur reglulega fundi að jafnaði mánaðarlega (utan júlí og ágúst mánaða) og er heimilt að fundarmenn sitji fundinn í gegnum fjarfundabúnað. Varamenn fá öll fundargögn send og er heimilt að sitja stjórnarfundum án atkvæðaréttar, en taka sæti stjórnarmanns ef forföll verða..
- e. Stjórnarfundur er löglegur ef meirihluti stjórnar situr fund og allir hafa verið sannanlega boðaðir.
- f. Fundartímar stjórnar skulu kynntir á vefsíðu Sjálfsbjargar.

- g. Meirihluti atkvæða stjórnarmanna ræður úrslitum komi til kosninga á stjórnarfundum. Séu atkvæði jöfn ræður atkvæði formanns.
- h. Stjórn skal boða til eins formannafundar á tímabilinu september – nóvember. Fundinn sitja formenn aðildarféлага eða fulltrúar þeirra ásamt stjórn Sjálfsbjargar. Efni fundarins eru málefni samtakanna ár hvert.
- i. Stjórn er jafnframt heimilt að boða til almenns félagsfundar eða málþinga á milli landsfunda ef hún telur ástæðu til. Hvorki sambandsstjórnarfundir né félagsfundir hafa stjórnskipunarvald, en geta samþykkt ályktanir.
- j. Stjórn er heimilt að skipa nefndir til að sinna einstökum afmörkuðum verkefnum fyrir Sjálfsbjörg á milli landsfunda og setur þeim starfslýsingu.
- k. Stjórn hefur umsjón með eignum Sjálfsbjargar og gætir hagsmuna félagsins á allan hátt.
- l. Stjórn tilnefnir fulltrúa Sjálfsbjargar til setu á landsfundi ÖBÍ ásamt jafn mörgum til vara. Ákvörðun stjórnar í þessu efni er bindandi.
- m. Stjórn tilnefnir árlega fyrir landsfund þriggja manna Starfskjaranefnd og skal landsfundur staðfesta tilnefninguna. Nefndin ákveður og uppfærir kjör framkvæmdastjóra, formanns og stjórnarmanna í kjölfar landsfunda.
- n. Fundargerð skal rita á fundum og skulu þær birtar á vefsíðu félagsins svo fljótt sem verða má.
- o. Reynt skal að tryggja sem jafnasta kynjaskiptingu í stjórn, nefndum og á skrifstofu Sjálfsbjargar. Jafnframt skal stefnt að því að ekki sé minna en helmingur starfsfólks Sjálfsbjargar hreyfihamlað. Eins skal stefnt að því að hlutfall fulltrúa í nefndum og stjórnnum sé sem jafnast á milli landsbyggðar og höfuðborgarsvæðisins.

17. grein

Starfsfólk Sjálfsbjargar

- a. Stjórn ræður framkvæmdastjóra Sjálfsbjargar og gerir við hann ráðningarsamning.
- b. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á og stýrir daglegum rekstri og fjármálum Sjálfsbjargar. Hann ræður aðra starfsmenn í samráði við stjórn.
- c. Framkvæmdastjóri getur ekki setið í stjórn Sjálfsbjargar.
- d. Framkvæmdastjóri skal gera grein fyrir rekstri Sjálfsbjargar og stöðu á stjórnarfundum, landsfundi og hvenær sem stjórn æskir þess.
- e. Formaður Sjálfsbjargar getur jafnframt verið starfsmaður samtakanna sem slíkur í hlutastarfi. Aðrir stjórnarmenn geta ekki verið starfsmenn samtakanna.
- f. Ávallt skal vera til staðar skýr og skrifleg verkaskipting allra.

18. grein

Fjármál Sjálfsbjargar

Fjárhagsgrundvöllur Sjálfsbjargar skal byggður á félagsgjöldum almennra félaga Sjálfsbjargar, framlögum styrktarféлага, meðal annars hollvina, framlögum opinberra aðila, styrkjum, og almennri fjáröflun, eignum og rekstri.

Sjálfsbjörg greiðir allan kostnað er tengist rekstri félagsins og skal stjórn setja almennar reglur um greiðslubátttöku varðandi ferðakostnað og uppihald stjórnarmanna og félagsmanna vegna bátttöku á fundum innan- og utanlands og skal leggja þær til samþykktar á landsfundi.

19. grein

Ársreikningur, endurskoðun og reikningsár

Reikningsleg endurskoðun bókhalds og ársreikninga Sjálfsbjargar skal framkvæmd af löggiltum endurskoðanda. Stjórn ásamt framkvæmdastjóra staðfestir ársreikning Sjálfsbjargar með áritun sinni. Ársreikningurinn skal síðan lagður fyrir landsfund til fullnaðarafgreiðslu. Reikningsár Sjálfsbjargar er almanaksárið.

20. grein

Gildistími laga

Lög þessi eru samþykkt á landsfundi Sjálfsbjargar 2016 og öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi eldri lög Sjálfsbjargar.

Þannig samþykkt á landsfundi Sjálfsbjargar þann 1. október 2016.